

Sygn. akt VIII C 1188/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Katarzyna Nowicka-Michalak

Protokolant: sekr. sąd. Kamila Zientalak

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

przeciwko T. M. i R. M.

o zapłatę

1. umarza postępowanie w zakresie kwoty 81,19 zł (osiemdziesiąt jeden złotych i dziewiętnaście groszy)
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od T. M. i R. M. solidarnie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwotę 1,40 zł (jeden złoty i czterdzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1188/15

UZASADNIENIE

W dniu 03 marca 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wytoczył przeciwko pozwanym T. M. i R. M. powództwo o zapłatę kwoty 1.747,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 81,19 zł – od dnia 17 maja 2014 roku do dnia zapłaty i od kwoty 1.665,91 zł – od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż pierwotny wierzyciel zawarł z pozwanymi umowę sprzedaży nieruchomości położonej na osiedlu (...) przy ul. (...) w Ł. W umowie sprzedaży zastrzeżono, że do czasu przekazania sieci (...) pozwani obowiązani są uiszczać opłaty za zużyty wodę i odprowadzone ścieki na potrzeby indywidualne na podstawie wskazań wodomierza. Odczytu wodomierza głównego dokonywał (...) i na jego podstawie wystawiał na rzecz pierwotnego wierzyciela fakturę. Następnie pierwotny wierzyciel dokonywał odczytów wodomierzy indywidualnych i w ten sposób określał ilość zużytej indywidualnie wody i odprowadzonych ścieków. Rozliczenie dokonywane było w okresach kwartalnych w oparciu o stawki stosowane przez (...). W oparciu o dokonane odczyty pierwotny wierzyciel wystawił na rzecz pozwanych notę obciążeniową, czyniąc to 02 maja 2014 roku na kwotę 81,19 zł, stanowiącą odsetki za opóźnienie w opłatach za lata 2009-2013. Pozwani nie uiszcili kwoty wynikającej z w/w noty. Ponadto strona pozwana obowiązana była, zgodnie z treścią umowy sprzedaży nieruchomości, do ponoszenia kosztów związanych ze zużyciem wody na potrzeby ogólne, proporcjonalnie do posiadanych domów. Rozliczenia w powyższym zakresie były przeprowadzane dwuetapowo, w pierwszej kolejności przez obciążenie zarządzającą osiedlem firmę (...) w oparciu o odczyt dwóch wodomierzy, a następnie poprzez jednorazowe obciążenie mieszkańców za pozostałą ilość zużytej wody za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 6 maja 2014 roku. Z uwagi na fakt, iż zużycie wody na potrzeby ogólne było znacznie większe niż zużycie wynikające ze wskazań dwóch wodomierzy, należało dokonać dodatkowego rozliczenia. Ponadto powód

wskazał, że od dnia 1 stycznia 2009 roku mieszkańcy osiedla mogli domagać się od (...) zawarcia z nimi umów na dostawę wody, co uczynili jednak dopiero w dniu 6 maja 2014 roku, na skutek czego powód poniósł szkodę. Następnie w dniu 29 października 2014 roku pierwotny wierzyciel wystawił notę obciążeniową wskazując w niej kwotę 1.665,91 zł jako odszkodowanie za zużytą wodę na potrzeby ogólne za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 6 maja 2014 roku. Uzasadniając swoją legitymację czynną strona powodowa podniosła, iż w dniu 9 stycznia 2015 roku nabyła wierzytelność względem pozwanych od pierwotnego wierzyciela S. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) PHU.

W odpowiedzi na pozew pozwani uznali powództwo w zakresie kwoty 81,19 zł z należnymi odsetkami, wnieśli o oddalenie powództwa w zakresie kwoty 1.665,91 zł. W uzasadnieniu wskazali, że roszczenie nie jest udowodnione.

Pismem procesowym z dnia 19 lutego 2015 roku, powód cofnął pozew w zakresie kwoty 81,19 z należnymi odsetkami.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 03 marca 2006 roku pierwotny wierzyciel S. S. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) PHU z siedzibą w Ł. zawarł z pozwanymi w ramach wspólności ustawowej małżeńskiej umowę sprzedaży (...) części nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), stanowiącej działkę gruntu oznaczoną numerem (...), usytuowaną w obrębie osiedla (...) wraz z wybudowanym na tej działce domem wraz z garażem.

W umowie strony zastrzegły, że kupujący zobowiązują się zawrzeć stosowne umowy z gestorami sieci wodno-kanalizacyjnej, gazowej, energii elektrycznej, które pozwolą im rozliczać się indywidualnie za zużyte media. Ponadto w umowie postanowiono, że sprzedający pozostaje wyłącznym właścicielem naniesień na gruncie w postaci sieci wodociągowej kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej, ułożonych na terenie osiedla, do czasu przekazania tych sieci Miastu Ł.. Do momentu przekazania sieci, w przypadku konieczności ponoszenia przez sprzedającego opłat za wodę i ścieki na rzecz (...) zużyte przez kupujących, strony rozliczać się miały na podstawie wskazań zamontowanego na przyłączy wodociągowym do domu indywidualnego podlicznika, według aktualnych stawek stosowanych przez (...). Ponadto kupujących, jako współwłaścicieli części wspólnych, a jednocześnie właścicieli domu, obciążał obowiązek ponoszenia kosztów zwianych ze zużyciem wody na potrzeby ogólne, proporcjonalnie do posiadanych domów na osiedlu.

(umowa sprzedaży k. 12-15, okoliczności bezsporne)

Zgodnie z zawartą umową pierwotny wierzyciel dostarczał wodę do nieruchomości, o której mowa wyżej, oraz odprowadzał z jej terenu ścieki, przy czym dostawca w/w usług był Zakład (...) w Ł..

W dniu 02 maja 2014 roku pierwotny wierzyciel wystawił na pozwanych notę obciążeniową numer 14-NOTA/102, opiewającą na kwotę 81,19 zł, z tytułu odsetek za opóźnienie w zapłatach za lata 2009-2013, z terminem płatności do dnia 09 maja 2014 roku.

(nota wraz z potwierdzeniem odbioru k.17-18, okoliczności bezsporne)

W dniu 29 października 2014 roku pierwotny wierzyciel wystawił na pozwanej notę obciążeniową nr 14-NOTA/278, opiewającą na kwotę 1.665,91 zł, z tytułu odszkodowania za zużytą wodę na potrzeby ogólne za okres od dnia 01 stycznia 2009 roku do dnia 06 maja 2014 roku. Jako termin płatności wskazano 12 listopada 2014 roku.

(nota obciążeniowa wraz z potwierdzeniem odbioru k. 19 i 21)

W dniu 6 maja 2014 roku firma reprezentująca mieszkańców osiedla (...), zawarła z Zakładem (...) w Ł. umowę o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków dla nieruchomości położonych na tym osiedlu.

(okoliczności bezsporne)

W dniach 9 stycznia 2015 roku i 10 stycznia 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. zawarł ze S. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) PHU z siedzibą w Ł. umowę o przelew wierzytelności, m.in. wobec pozwanych T. i R. M..

(umowa zbycia wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika nr 1 k. 8-9, umowa zbycia należności wraz z wyciągiem z załącznika –k.10-11 okoliczności bezsporne)

W dniu 29 marca 2015 r. pozwani dokonali wpłaty kwoty 89,27 zł jako należność dochodzoną przez powoda w zakresie kwoty 81,19 z odsetkami.

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd oddalił wnioski powoda zawarte w piśmie z dnia 20 maja 2015 r., w tym o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu instalacji sieci na okoliczność czy osiedlowa sieć wodociągowo-kanalizacyjna była wykonana w sposób prawidłowy umożliwiający jej przyłączenie do sieci miejskiej, bowiem w ocenie Sądu dowód ten pozostawał bez związku z wysokością kwoty dochodzonej przez powoda. Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości na okoliczność, że wyciągi z ksiąg rachunkowych firmy (...) znajdują swoje oparcie w księgach rachunkowych tego przedsiębiorstwa, bowiem dowody te również w ocenie Sądu nie zmierzały do wykazania wysokości kwoty dochodzonej pozwem.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Na wstępie czynionych w niniejszej sprawie rozważań podnieść należy, że strona powodowa – na skutek wpłaty dokonanej przez pozwanych po wytoczeniu powództwa, cofnęła żądanie pozwu w zakresie kwoty 81,19 zł wraz ustawowymi odsetkami.

Uznając, że częściowe cofnięcie pozwu przez powoda nie jest sprzeczne z prawem ani zasadami współzycia społecznego, nie zmierza również do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w sprawie w części, w której nastąpiło cofnięcie, orzekając jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że pierwotny wierzyciel zawarł z pozwanymi umowę sprzedaży części nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), usytuowaną w obrębie osiedla (...), wraz z wybudowanym na tej działce domem wraz z garażem. Strony nie kwestionowały także postanowień umowy sprzedaży dotyczących kwestii zaopatrzenia w/w nieruchomości w wodę oraz odprowadzenia z jej terenów nieczystości, które to usługi były świadczone przez Zakład (...) w Ł.. W konsekwencji należało przyjąć, iż nabywcę nieruchomości obciążał koszt indywidualnego zużycia wody oraz odprowadzenia nieczystości, jak również koszt zużycia wody na potrzeby ogólne, który był ponoszony przez wszystkich współwłaścicieli części wspólnych proporcjonalnie do posiadanych przez nich domów na osiedlu (...). Jak wynika z umowy sprzedaży oraz twierdzeń powoda, które nie były kwestionowane przez stronę pozwaną, podstawę rozliczeń stron w omawianym zakresie stanowiły wskazania wodomierzy zainstalowane zarówno dla poszczególnych nieruchomości, jak i dla całości terenu osiedla, przy czym rozliczenia te były dokonywane w oparciu o stawki obowiązujące w (...) oraz faktury wystawiane przez pierwotnego wierzyciela.

Wnosząc o oddalenie powództwa w zakresie kwoty 1.665,91 zł pozwani podnieśli zarzut nieudowodnienia przez powoda zasadności żądania w w/w wysokości.

W ocenie Sądu podzielić należy stanowisko pozwanych, że powód nie udowodnił, że za okres od 01 stycznia 2009 roku do 06 maja 2014 roku koszty zużycia wody na potrzeby ogólne przypadające na pozwanych wyniosły kwotę 1.665,91 zł. Powód nie wykazał bowiem, iż nota obciążeniowa, na podstawie której domagał się zapłaty w/w kwoty, została

wystawiona za faktycznie zużytą wodę, co w konsekwencji daje podstawę do wniosku, że powództwo w omawianej części zasługiwało na oddalenie.

Rozważania w powyższym zakresie należy rozpocząć od podkreślenia, że treść umowy sprzedaży, jak również twierdzenia powoda, dają podstawę do wniosku, że podstawę rozliczeń pozwanych (zarówno tych indywidualnych, jak i za zużycie wody na potrzeby ogólne) stanowiły wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego. Taki sposób rozliczania usługobiorców przez Zakład (...) w Ł., a więc podmiot, który dostarczał wodę na osiedle (...), w przypadku, gdy nieruchomość jest wyposażona w wodomierz, jest przy tym wiedzą powszechnie znaną, a więc nie wymagającą żadnego dowodu (art. 228 § 1 k.p.c.). Jedynie na marginesie podniesienia wymaga, iż ustalanie ilości wody dostarczanej do nieruchomości w oparciu o wskazania wodomierza jest wymogiem ustawowym, wynikającym z art. 27 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2015, poz. 139, j.t.).

W kontekście powyższego należy przyjąć, że podstawą wystawienia faktury/noty obciążeniowej winny być wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego, czyli w omawianym przypadku odczyt wodomierza. Sama zaś faktura VAT/nota obciążeniowa nie stanowi dowodu na wysokość zużycia wody. W przeciwnym razie pierwotny wierzyciel mógłby wystawiać dokumenty księgowe na dowolne kwoty i w oparciu o nie dochodzić ich zapłaty w drodze powództwa cywilnego. Podobnie, w przypadku zaistnienia omyłki pisarskiej w treści faktury/noty obciążeniowej, powód, jako nabywca wierzytelności, mógłby skutecznie dochodzić zapłaty omyłkowo wpisanej kwoty. Tak jednak nie jest, albowiem faktura VAT/nota obciążeniowa, tak jak każdy dokument prywatny, stanowi jedynie dowód tego, że określona osoba złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Dlatego też dokumenty te, o ile nie zostały podpisane przez dłużnika, należy uznawać za dokumenty obejmujące wyłącznie oświadczenie wierzyciela. Tylko w takim zakresie dokument przedstawiony przez powoda nie budzi wątpliwości Sądu. Natomiast materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi, zwłaszcza w sytuacji, gdy strona pozwana zakwestionowała wysokość zużycia, jest nikła. Sąd Rejonowy podziela przy tym w pełni pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2007 roku (II CNP 129/07, LEX nr 621237), iż nie sposób, w świetle art. 245 k.p.c. uznać, aby faktura VAT miała inną moc dowodową, niż inne dokumenty prywatne (tak też: wyrok SA w Białymstoku z dn. 9.01.2014 r., I ACa 622/13, LEX nr 1425358, wyrok SO w Krakowie z dn. 6.12.2013 r., XII Ga 412/13, LEX nr 1715416; wyrok SO w Gdańsku z dn. 7.07.2011 r., III Ca 126/11, LEX nr 1713955). Wyłącznie na podstawie faktury VAT nie sposób ustalić, że strony łączyła umowa określonej treści, jak i tego, czy i w jakim zakresie umowa ta została zrealizowana. Pozwani zakwestionowali wysokość zużycia wody wskazaną przez powoda, powód winien zatem złożyć stosowne wnioski dowodowe na powyższą okoliczność faktyczną, skoro była ona sporna, chociażby poprzez przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci protokołu odczytu wodomierza, czego powód jednak nie uczynił. Podkreślenia wymaga przy tym, że z przedstawionych przez powoda dokumentów nie wynika, aby pozwani mieli możliwość zapoznania się z treścią protokołu odczytu wodomierza. Żądania pozwu nie dowodzi także załączona do omawianej noty tabela nr 2. W przedłożonym zestawieniu wykazano bowiem wyłącznie ogólną wartość zużycia wody za dany rok, bez podania jednak wskazań wodomierza oraz stawek, w oparciu o które wartość ta została ustalona. Sam sposób rozliczenia wody zużytej na potrzeby ogólne, określony w treści umowy sprzedaży, jest bardzo nieprecyzyjny. Sprzedający nie określił bowiem jak rozumieć sformułowanie „koszty związane ze zużyciem wody na potrzeby ogólne ponosić będą wszyscy współwłaściciele części wspólnych, a jednocześnie właściciele domów, proporcjonalnie do posiadanych domów na osiedlu (...)”. W szczególności nie wiadomym jest, czy podstawą rozliczenia jest dom, rozumiany jako budynek, czy też np. jego powierzchnia.

Mając na względzie poczynione wyżej rozważania zasadnym jest przyjęcie, że powód nie wykazał, że sporna nota obciążeniowa została wystawiona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego odczytanych przez uprawnioną osobę i w konsekwencji, że wysokość dochodzonego roszczenia została udowodniona. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych

dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Na powódzie spoczywał w przedmiotowej sprawie ciężar udowodnienia tego, że przysługuje mu wierzitelność dochodzona niniejszym pozwem, w tym, że sporna nota obciążeniowa została wystawiona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego odczytanych przez uprawnioną osobę, a nadto, że wskazana w jej treści kwota odpowiada rzeczywistemu zużyciu wody na potrzeby ogólne, który to fakt pozwany kontestował podważając wysokość wystawionej noty. Powyższe okoliczności faktyczne nie zostały przez powoda udowodnione.

Zwrócić również należy uwagę na podstawę dochodzenia przez powoda kwoty 1.665,91 zł. W nocie obciążeniowej pierwotny wierzyciel wskazał, że wpisana tam kwota stanowi odszkodowanie za zużytą wodę na potrzeby ogólne. Powód dochodząc zapłaty odszkodowania winien zatem wykazać szkodę, winę po stronie pozwanych i ich bezprawne działanie oraz związek przyczynowy pomiędzy szkodą a działaniem pozwanych. Powód nie wykazał żadnego z tych elementów. Co więcej, powód w uzasadnieniu pozwu wskazał, że na terenie osiedla znajduje się 18 ujęć wody nieopomiarowanych, a zatem pozwani jak i inni mieszkańcy nie mieli żadnego wpływu na ilość zużywanej na potrzeby osiedla wody oraz na to kto w rzeczywistości te wodę zużywał.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając. Strona powodowa wygrała sprawę w 4,65 % i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu.

Koszty poniesione przez powoda wyniosły 30 zł i obejmowały opłatę sądową od pozwu w tejże wysokości. Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanych na rzecz powoda kwotę 1.40 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść.